

DVADSIATA DRUHÁ NEDEĽA CEZ ROK B

Keď sa dnes započúvame do Božieho slova v prvom čítaní, tak sa v duchu prenosieme do Egypta, na horu Sinaj, kde Pán Boh dal Mojžišovi na dvoch tabuliach napísaných Desatoro Božích prikázaní. Všimnime si veľmi prísne napomenutia: „A teraz, Izrael, počúvaj prikázania a ustanovenia, ktoré ťa chcem naučiť konať, aby ste žili a dosiahli vlastníctvo krajiny, ktorú vám dá Pán, Boh vašich otcov. K slovám, ktoré vám hovorím, nepridáte vôbec nič, ani z nich nič neuberiete; zachovávajte prikázania Pána, svojho Boha, ktoré vám ukladám!“ Ako vieme, počas stáročí židovský národ tieto slová zachovával, ale žiaľ aj nie. Farizeji a zákonníci postupne pridávali k Božím príkazom nimi vymyslené príkazy a zákazy, ktorých bolo okolo 620. Nábožný Žid ich mal plnú hlavu. Nestihol si ich ani zapamätať. Učitelia zákona striehli na každého súkmeňovca, či ich zachováva a ak niektorého pristihli, že nekoná tak, ako si to predstavovali, hneď vyčítavo reagovali. Takto nútili národ ich zachovávať, hoci sami sa im vyhýbali. Toto Pán Ježiš často kritizoval, ako to počúvame aj v dnešnej stati evanjelia. Žartovne môžeme povedať, že pre stromy nevideli les. To znamená, že pre maličkosti zabúdaš na veľké veci.

A tu by som chcel nadviazať na druhú polovicu dnešného evanjelia. Určite Pán Ježiš reagoval na farizejov, keď mu vyčítali, že si jeho učeníci neumývali pred jedlom ruky: „Nie to čo vchádza do človeka ho poškvrňuje, ale...“ Určite chápete, že mám v úmysle sa zamyslieť spolu s vami nad piatkovou kajúcnou disciplínou. Ešte stále majú starší ľudia a aj stredná generácia v tomto problém, lebo pri sviatosti zmierenia spomínajú, že jedli mäso v pôstne dni a myslia tým bežné piatky. Druhý – povedal by som extrém – je u mladých ľudí, ktorí piatky už ani nespomínajú. Tak ako to vlastne je? Vieme, že v roku máme dva prísne pôsty a to Popolcovú stredu a Veľký piatok. V tieto dni sa v rámci pôstu zdržujeme od mäsitých pokrmov. Ostatné, všetky piatky v roku nie sú – a to zdôrazňujem – pôstne dni, ale kajúčne dni. My skôr narodení vieme, že v minulosti aj na Slovensku, ako aj v celej Cirkvi, sa v bežné piatky mali veriaci pod ťažkým hriechom vyhýbať mäsitých pokrmov, až na nejaké výnimky. Podotýkam, že piatková pôstna disciplína nebola pod žiadnym Božím príkazom, ale cirkevným. Cirkevné príkazy môže meniť alebo rušiť pápež a on z jeho pozície môže dať splnomocnenie jednotlivým konferenciám biskupov. Takto sa stalo pred niekoľkými desiatkami rokov aj na Slovensku, keď sme my kňazi vo všetkých kostoloch čítali dekrét našich otcov biskupov, ktorí zo svojej moci zmenili piatkovú disciplínu.

Ešte raz opakujem, že piatky nie sú pôstne, ale kajúčne. Ako to chápať? V piatok zomrel na kríži Pán Ježiš, preto sa patrí, aby sme si každý piatok s úctou

pripomenuli túto jeho nesmiernu obeť za každého jedného z nás. Z toho dôvodu v piatok urobím nejaký dobrý skutok alebo sebazápor. Môžem sa dobrovoľne zrieknuť mäsa alebo aspoň na 15 minút vypnúť televízor a prečítať si stať Písma svätého, alebo sa pomodliť bolestný ruženec, alebo sa pomodliť pobožnosť krížovej cesty, alebo ísť na svätú omšu, alebo vykonať nejaký dobrý skutok blížnemu. Čo si z tohto vyberiem je na mne, ale – a to tiež zdôrazňujem – nemám to urobiť len preto, že to musím urobiť. Keď sa z lásky rozhodnem pre niektorý skutok, tak to má vtedy tú opravdivú duchovnú silu, keď to obetujem na nejaký úmysel buď za seba, alebo za niekoho, kto to potrebuje. Rodičia môžu obetovať za deti, deti za rodičov, za uzdravenie niekoho, za obrátenie hriešnika a podobne. Chápme to tak, že Cirkev nás v tomto nechce trápiť, ale ona, ako dobrá Matka, chce nám len dobre, a preto na takéto akýkoľvek dobrovoľný skutok nám Pán Boh cez ňu poskytuje milosť. Pozor! Podotýkam, že ak dobrovoľne a vedome zanedbáme piatkovú disciplínu, dopúšťame sa ťažkého, čiže smrteľného hriechu.

Len pre zaujímavosť uvádzam, že v Čechách, Maďarsku, v Poľsku ešte stále majú katolíci povinnosť zdržovať sa každý piatok mäsitých pokrmov. Ako je to v iných krajinách neviem, ale čo som si všimol, že na Západe – žiaľ – už si to ani nevšímajú. Uvediem usmievavú príhodu z Betlehema, kde som mal v jednej skupine asi desať pútnikov z Poľska, konkrétne od Zakopeného. Bol piatok ráno, prišli sme na raňajky, každý si sám naberal z bufetového stola, čo chcel. Začali sme jesť, keď jeden z nich prišiel ku mne a po poľsky mi hovorí: „Otče, je piatok a my sme si nabrali salámy a šunky. Čo teraz?“ Prišiel som k nim ku stolu a so smiechom som im povedal: „Nevadí, ja vám tie mäsité jedlá požehnám a premením na rybu.“ Všetci sme sa zasmiali, pričom som ich upokojil, že keď sú ďaleko od domova, tak majú dišpenz. Môžete sa spokojne najesť.

Takto podobne by som mohol uviesť aj iné udalosti, ktoré môžu vadiť pri normálnom duchovnom živote a nezaťažovali zbytočne duchovný život. Držme sa Božích príkazov a tiež aj učenia Cirkvi, aby sme si nevymýšľali ako farizeji v časoch Ježiša svoje príkazy alebo zákazy, a tak nepreciedzali komára a ťavu nechávali prepadnúť. Bolo by to na úkor zdravej a radostnej nábožnosti.

Pripravil Martin Mojžiš, sprievodca pútnikov.